

СТАНОВИЩЕ

на съдията Благовест Пунев по к.д. № 8/2010 г.

Споделям съображенията за недопустимост на внесеното чрез главния прокурор искане по чл.112 от Закона за избор на народни представители /ЗИНП/, направено от кандидати за народни представители, издигнати от Политическа партия „Движение за права и свободи“ за обявяване незаконността на избора на народните представители Георги Цвятков Терзийски, Венцислав Василев Върбанов и Румен Стефанов Стоилов, обявен с решение № 256/19.2.2010 г. на ЦИК. Тези съображения са конституционносъобразни относно разбирането, че е пропуснат четиринадесетдневния срок по чл.112 ЗИНП за оспорване законността на изборите в избирателни секции, които са били извън обхвата на проверката, извършена с решението на Конституционния съд по к.д. № 10/2009 г. относно гласуването в 123 избирателни секции в Република Турция. В този контекст искането се явява недопустимо като подадено след изтичане на посочения преклузивен срок от първоначалното обявяване на цялостния изборен резултат с решение № НС-222/7.7.2009 г. на ЦИК и стабилизиране на изборния резултат в тази му част поради неоспорването му в този срок.

Намирам, че е необходимо да се отбележи като допълнително съображение за недопустимост на производството по чл.149, ал.1, т.7, че не е налице валидно искане на орган по чл.150, ал.1 от Конституцията, което може да възбуди такова производство пред Конституционния съд, а така също да се извърши частична корекция в мотивите, които обосновават недопустимостта на искането.

Първият проблем възниква поради обстоятелството, че с препращата норма на чл.66 от Конституцията, изборите за Народно събрание могат да се оспорват по ред, определен със закон – това в случая е ЗИНП, който в чл.112 предвижда, че това може да стане по искане на ръководствата на заинтересованите политическа партия или коалиция или кандидат за народен представител чрез органите по чл.150, ал.1 от Конституцията. В тази хипотеза искането изхожда от субекти, които не попадат между изрично посочените в цитирания конституционен текст.

Поради това, че със закон не може да се променя установения модел на конституционно правосъдие, който не допуска пряката конституционна жалба на заинтересованите

страни, а възлага на определени държавни органи правото на такава инициатива, в чл.112 ЗИМП е предвидено че субектите, които имат правен интерес от оспорване на изборните резултати – ръководствата на политическите партии и коалиции и кандидатите за народни представители – не могат директно да сезират Конституционния съд. Това те могат да извършат чрез органите по чл.150, ал.1 от Конституцията, между които е и главния прокурор, препратил в случая искането на ръководството на ДПС до съда.

Действайки по този начин, той сам си е отредил пасивната роля на негов приносител, без да упражни правомощието си по чл.150, ал.1 от Конституцията като направи аргументирано искане от свое име, в което да се имплантира това на субектите по чл.112 ЗИМП. Избраният начин на процедиране е удобен от популистко гледище, но е неиздържан конституционно, защото органите по чл.150, ал.1 от Конституцията само след извършена държавническа преценка не само за допустимостта, но и за вероятната основателност на искането на заинтересованите от изхода на изборите субекти, трябва да изготвят собствено искане до съда относно незаконността на проведените избори. Само такова искане би могло да инициира производство по чл.149, ал.1, т.7 от Конституцията пред Конституционния съд. Това е действителния разум на разпоредбата на чл.112 ЗИМП, мотивиран с рационалния аргумент да се избегне пролонгиране във времето на изборните спорове и предотврати произтичащата от това политическа нестабилност поради оспорената легитимност на изборните резултати.

В настоящия случай такава преценка изобщо липсва и то не само относно съдържателната му страна, но и досежно неговата допустимост. Това е така защото с искането на ръководството на ДПС се цели пререшаване на вече разрешения със сила на пресъдено нещо изборен спор с решението по к.д. № 10/2010 г., което е пречка за повторното му отправяне до Конституционния съд съгласно чл.21, ал.5 от Закона за Конституционния съд.

В този си вид липсва изходящо от орган по чл.150, ал.1 от Конституцията искане със сезиращ ефект, защото е налице само това на субектите по чл.112 ЗИМП, които не разполагат с правомощие да възбудят конституционно производство. Поради това и на това основание то трябва да се отклони като недопустимо, тъй като не отговаря на изискванията за валидност.

Погрешно е разбирането, че липсва правен интерес кандидатите за народни представители от ДПС да оспорват законността на избора на народните представители, които

заместиха тези, чийто избор бе касиран с решение № 2 от 16.2.2010 г. по к.д. № 10/2009 г. на Конституционния съд. Това е така защото това решение създава ново правно положение. То променя изборните резултати от парламентарните избори на 5.7.2009 г., обявени от ЦИК в първоначалното му решение № НС-222/ 7.7.2009 г. и е основание за новото му решение № НС-256 /19.2.2010 г., с което са посочени новоизбраните народни представители на мястото на касираните, законността на чийто избор се оспорва от подателите на искането.

Тази частична промяна на изборния резултат може да бъде оспорена в законоустановения четиринадесетдневен срок, който тече от деня на постановяване на новото решение на ЦИК от легитимираните лица, визирани в чл.112 ЗИНП, а това са подателите на искането в качеството им на неизбрани кандидати за народни представители, издигнати от ДПС. Същите имат интерес от това оспорване, тъй като ако са допуснати закононарушения при постановяване на новото решение на ЦИК, те биха могли чрез отмяната му да постигнат изгоден за себе си резултат.

Въпреки това искането е недопустимо, тъй като не съдържа конкретни оплаквания за опорочаване на посоченото решение на ЦИК, а изразява несъгласие с правилността на това на Конституционния съд по к.д. № 10/2009 г., което е обусловило първото. С него са били изключени от отчитане на изборния резултат 18358 гласа в 23 избирателни секции от гласуването в Република Турция, основание за промяната на изборния резултат, който се оспорва с искането. Поради това с него фактически се иска пререшаване на вече разрешения със сила на пресъдено нещо спор по посоченото конституционно дело, което е недопустимо съгласно чл.21, ал.5 от Закона за Конституционния съд.

Съдия:

/Бл. Пунев/